

Digilent Pmod i STM32

Biblioteki do obsługi modułów peryferyjnych (1)

Standard interfejsów peryferyjnych firmy Digilent o nazwie Pmod zdobywa coraz szersze rynki, złącza z nim zgodne można spotkać na coraz większej liczbie płytek ewaluacyjnych z mikrokontrolerami, mikroprocesorami oraz układami FPGA. W cyklu artykułów przedstawimy biblioteki napisane w języku C dla środowiska Atollic TrueSTUDIO, które spełniają rolę „driverów” ułatwiających korzystanie z kilkunastu typów modułów Pmod z mikrokontrolerami STM32. Biblioteki były testowane na płytce KAMELeon (www.kameleonboard.org) z użyciem bibliotek STM32Cube_FW_L4.

Pmod (*Peripheral module*) jest standardem złącza zaproponowanym przez firmę Digilent Inc. do komunikacji z układami peryferyjnymi. Występuje on w kilku odmianach zawierających linie GPIO i takie interfejsy komunikacyjne jak SPI, I²C, UART. W niniejszym artykule, będącym początkiem serii dotyczącej przykładów użycia modułów Pmod Digilent wraz z zestawem uruchomieniowym Kameleon, zostaną przedstawione wybrane konfiguracje złącza oraz PmodLED – moduł wykorzystujący linie GPIO do sterowania diodami.

Standard Pmod

Standard interfejsu Pmod, opracowany i wdrożony na rynek przez firmę Digilent, opisuje złącza urządzeń peryferyjnych. Występują one w kilku wersjach różniących się liczbą linii sygnałowych i zasilania oraz typem interfejsu użytym do komunikacji (**rysunek 1**).

Biblioteki opisane w artykule są dostępne bezpłatnie do pobrania na stronie KAMAMI.pl (w okno wyszukiwarki trzeba wpisać nazwę modułu Pmod, na stronie wyrobu jest dostępny link do biblioteki).

Wybrane wersje złącza zostały przedstawione w **tabelach 1...8**. Rola sygnałów oznaczonych N/S jest zależna od konkretnego modułu. Sygnały te mogą być wykorzystane jako dodatkowe linie sterujące lub źródła przerwań. Ponadto niektóre z sygnałów, np. CTS i RTS, mogą pełnić inne funkcje, opisane w dokumentacjach poszczególnych modułów. W przypadku interfejsu UART, wszystkie sygnały oznaczone są z punktu widzenia mikrokontrolera – TX

By function:

- Input
- Output
- Communication
- Connector
- Power
- Miscellaneous
- Accessories

By protocol:

- SPI
- I²C
- UART
- GPIO

By pinout:

- 1x6
- 2x6
- 2x4

Rysunek 1. Najpopularniejsze typy złącz Pmod

Tabela 1. Interfejs I²C (6 pinów)

Sygnat	Numer pinu
N/S	1
N/S	2
SCL	3
SDA	4
GND	5
VCC	6

Tabela 2. Interfejs I²C (8 pinów)

Sygnat	Numer pinu	Sygnat
SCL	1	5
SDA	2	6
GND	3	7
VCC	4	8

Tabela 3. Interfejs SPI (6 pinów) – Typ 2

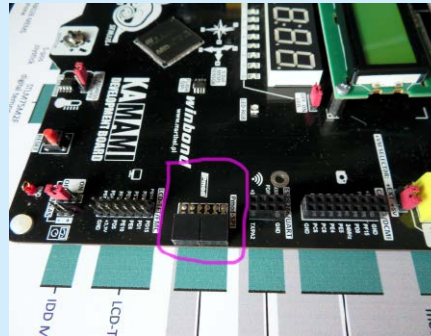
Sygnat	Numer pinu
SS	1
MOSI	2
MISO	3
SCK	4
GND	5
VCC	6

Tabela 4. Interfejs SPI (12 pinów) – Typ 2A

Sygnat	Numer pinu	Sygnat
SS	1	7
MOSI	2	8
MISO	3	9
SCK	4	10
GND	5	11
VCC	6	12

Tabela 5. Interfejs UART (6 pinów) – Typ 4

Sygnat	Numer pinu
CTS	1
TXD	2
RXD	3
RTS	4
GND	5
VCC	6

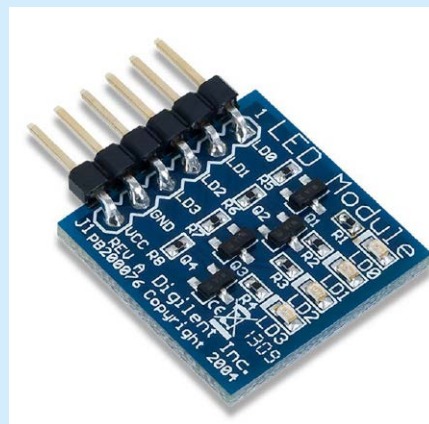
Fotografia 2. Złącze Pmod zestawu KAMELeon, który jest platformą testową dla bibliotek opisanych w artykule

oznacza transmisję danych do modułu, a RX odbiór danych przez mikrokontroler.

W zestawie uruchomieniowym KAMELeon znajduje się złącze Pmod z interfejsem SPI i sygnałami INT oraz Reset (fotografia 2). Konfiguracja ta odpowiada tabeli 4 bez połączonych pinów N/S (9 i 10). Listę wyprowadzeń mikrokontrolera STM32L496 z zestawu KAMELeon podłączonych do złącza Pmod-SPI przedstawiono w tabeli 9.

Moduł PmodLED

Jako pierwszy przykład zostanie przedstawiony moduł PmodLED (fotografia 3). Zawiera on cztery LED kontrolowane za pośrednictwem sześciopinowego złącza typu 1 i włączane stanem wysokim na liniach GPIO. Na fotografii 4 pokazano płytkę zestawu PmodLED dołączoną do KAMELeona.

Fotografia 3. Wygląd modułu PmodLED

Tabela 6. Interfejs UART (12 pinów) – Typ 4A

Sygnat	Numer pinu	Sygnat
CTS	1	7
TXD	2	8
RXD	3	9
RTS	4	10
GND	5	11
VCC	6	12

Tab. 7. Interfejs GPIO (6 pinów) – Typ 1

Sygnat	Numer pinu
IO1	1
IO2	2
IO3	3
IO4	4
GND	5
VCC	6

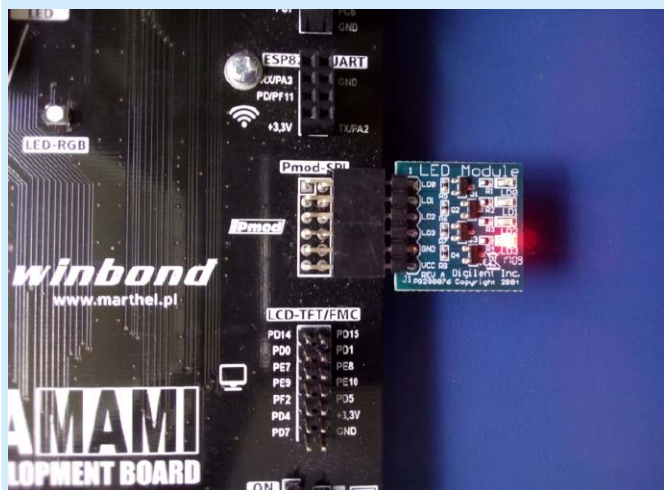
Aplikacja dla mikrokontrolera STM32L496ZG została napisana w oparciu o bibliotekę STM32Cube w środowisku

Tabela 8. Interfejs GPIO (12 pinów)

Sygnat	Numer pinu	Sygnat
IO1	1	IO5
IO2	2	IO6
IO3	3	IO7
IO4	4	IO8
GND	5	GND
VCC	6	VCC

Tabela 9. Złącze Pmod-SPI w zestawie KAMELeon

Sygnat	Numer pinu	Sygnat
SS (PB0)	1	INT (PE12)
MOSI (PA7)	2	RESET (PE13)
MISO (PE14)	3	-
SCK (PA1)	4	-
GND	5	GND
VCC	6	VCC

Fotografia 4. Zestaw PmodLED dołączona do zestawu KameLeon

Atollic TrueSTUDIO. Obsługa modułu PmodLED znajduje się w pliku `PmodLED.c`. Znajduje się tam funkcja `PmodLED_Config` odpowiedzialna za konfigurację GPIO oraz dwie funkcje odpowiedzialne za zapalanie i gaszenie poszczególnych LEDów: `PmodLED_SetLed` i `PmodLED_ResetLed`. Funkcja `PmodLED_Config` została przedstawiona na **listingu 1**. Jej zadaniem jest konfiguracja wszystkich wymaganych przez moduł PmodLED linii GPIO.

Listing 1. Konfiguracja GPIO

```
void PmodLED_Config(void)
{
    // Enable clock for all required GPIO ports.
    _HAL_RCC_GPIOA_CLK_ENABLE();
    _HAL_RCC_GPIOB_CLK_ENABLE();
    _HAL_RCC_GPIOE_CLK_ENABLE();
    // Initialize all GPIO as outputs.
    GPIO_InitTypeDef GPIO_InitStructure;
    GPIO_InitStructure.Mode = GPIO_MODE_OUTPUT_PP;
    GPIO_InitStructure.Pull = GPIO_PULLUP;
    GPIO_InitStructure.Speed = GPIO_SPEED_FREQ_LOW;
    GPIO_InitStructure.Pin = GPIO_PIN_1 | GPIO_PIN_7;
    HAL_GPIO_Init(GPIOA, &GPIO_InitStructure);
    GPIO_InitStructure.Pin = GPIO_PIN_0;
    HAL_GPIO_Init(GPIOB, &GPIO_InitStructure);
    GPIO_InitStructure.Pin = GPIO_PIN_14;
    HAL_GPIO_Init(GPIOE, &GPIO_InitStructure);
    // Turn off all LEDs
    HAL_GPIO_WritePin(GPIOB, GPIO_PIN_0, GPIO_PIN_RESET);
    HAL_GPIO_WritePin(GPIOA, GPIO_PIN_7, GPIO_PIN_RESET);
    HAL_GPIO_WritePin(GPIOE, GPIO_PIN_14, GPIO_PIN_RESET);
    HAL_GPIO_WritePin(GPIOA, GPIO_PIN_1, GPIO_PIN_RESET);
}

```

Listing 2. Fragment funkcji PmodLED_ResetLed

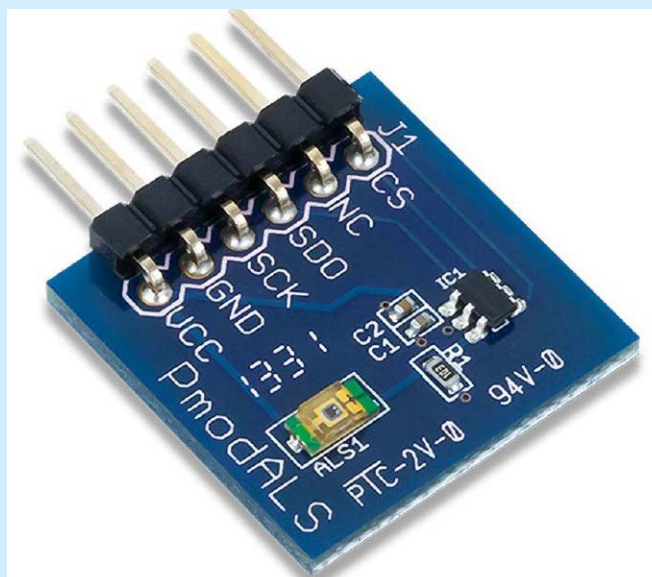
```
void PmodLED_ResetLed(PmodLED_Led led)
{
    switch(led) {
        case PmodLED_Led0:
            HAL_GPIO_WritePin(GPIOB, GPIO_PIN_0, GPIO_PIN_RESET);
            break;
        case PmodLED_Led1:
            HAL_GPIO_WritePin(GPIOA, GPIO_PIN_7, GPIO_PIN_RESET);
            break;
        case PmodLED_Led2:
            HAL_GPIO_WritePin(GPIOE, GPIO_PIN_14, GPIO_PIN_RESET);
            break;
        case PmodLED_Led3:
            HAL_GPIO_WritePin(GPIOA, GPIO_PIN_1, GPIO_PIN_RESET);
            break;
    }
}

```

Listing 3. Fragment funkcji PmodLED_SetLed

```
void PmodLED_SetLed(PmodLED_Led led)
{
    switch(led) {
        case PmodLED_Led0:
            HAL_GPIO_WritePin(GPIOB, GPIO_PIN_0, GPIO_PIN_SET);
            break;
        case PmodLED_Led1:
            HAL_GPIO_WritePin(GPIOA, GPIO_PIN_7, GPIO_PIN_SET);
            break;
        case PmodLED_Led2:
            HAL_GPIO_WritePin(GPIOE, GPIO_PIN_14, GPIO_PIN_SET);
            break;
        case PmodLED_Led3:
            HAL_GPIO_WritePin(GPIOA, GPIO_PIN_1, GPIO_PIN_SET);
            break;
    }
}

```

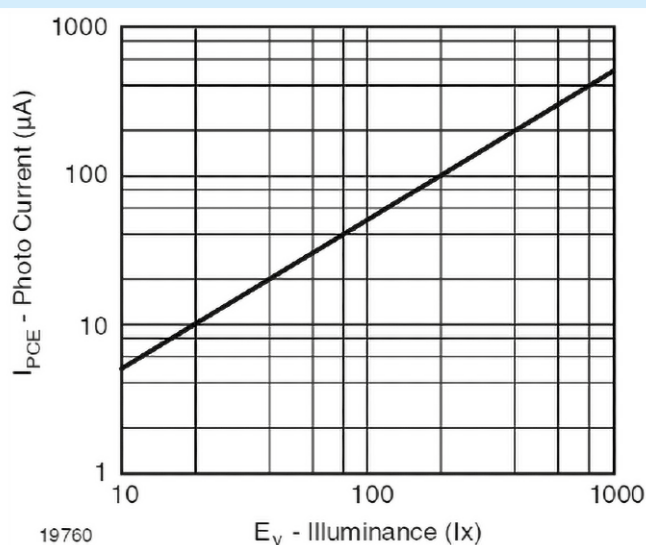

Fotografia 5. Wygląd zestawu PmodALS

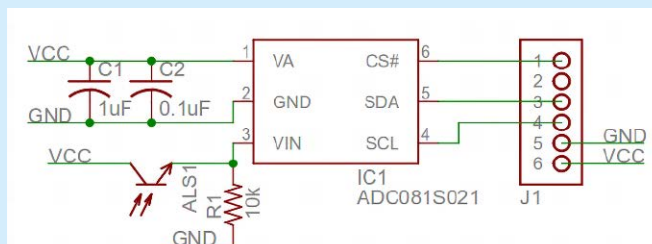
Funkcje `PmodLED_SetLed` i `PmodLED_ResetLed`, znajdujące się na **listingach 2 i 3**, pokazują zmianę stanu wyprowadzeń GPIO. Pokazane zostały tylko fragmenty obsługi jednej linii – `PmodLED_Led0` (PB0) – pozostałe linie obsługiwane są w analogiczny sposób. Główna pętla aplikacji kolejno zaświeca i gasi wszystkie diody używając wyżej opisanych funkcji.

Moduł PmodALS

Moduł PmodALS (**fotografia 5**) zawiera dwa elementy umożliwiające mu pomiar natężenia światła widzialnego. Pierwszym z nich jest fototranzystor Vishay Semiconductor's TEMT6000X01 dokonujący konwersji natężenia światła na odpowiednią wartość

Rysunek 6. Charakterystyka konwersji światło/prąd kolektora fototranzystora w zestawie PmodALS

Rysunek 7. Układ pomiarowy zestawu PmodALS

Tabela 10. Interfejs SPI (6 pinów) – Typ 2

Sygnał	Numer pinu
CS (PB0)	1
MOSI	2
MISO (PE14)	3
SCK (PA1)	4
GND	5
VCC	6

prądu kolektora (rysunek 6). Fototranzystor działa w zakresie światła widzialnego (440 nm – 800 nm) z maksimum czułości przypadającym na długość fali wynoszącą 570 nm. Charakterystyka

ta odpowiada czułości ludzkiego oka, dlatego czujnik ten dobrze nadaje się na przykład do kontrolowania jasności wyświetlaczy w zależności od poziomu światła otoczenia.

Drugim elementem wchodzącym w skład zestawu jest 8-bitowy przetwornik analogowo-cyfrowy Texas Instruments ADC081S021 umożliwiający odczyt napięcia proporcjonalnego do prądu kolektora fototranzystora, które odkłada się na rezystorze R1 (10 kΩ). Układ pomiarowy przedstawiono na rysunku 7.

Przetwornik ADC081S021 posiada interfejs SPI umożliwiający odczyt mierzonego napięcia. Posiada on dwa tryby działania – normalny (*Normal*) i wyłączony (*Shutdown*). Pierwszy z nich przeznaczony jest do wykonywania ciągłych konwersji bez oczekiwania na inicjalizację urządzenia przez każdym pomiarem. Aby urządzenie przełączyło się w tryb normalny, lub pozostało w nim po odczycie danych, sygnał CS#, którego zmiana na stan niski jest jednocześnie początkiem konwersji oraz odczytu danych, musi pozostać w stanie niskim po odczycie 16 bitów danych przez SPI, lub zmienić się na stan wysoki – drugi z tych warunków jest spełniony w przypadku zwykłego odczytu danych przez SPI. Urządzenie można wyłączyć zmieniając stan linii CS# na wysoki pomiędzy drugim i dziesiątym opadającym zboczem linii zegara SCL.

Aby odebrać dane z przetwornika należy odczytać 16 bitów danych. 8-bitowy wynik konwersji jest przesunięty o 4 bity w lewo. Należy pamiętać, że odczyt dotyczy zawsze konwersji rozpoczętej przez poprzednią zmianę sygnału CS#, dlatego do odczytania aktualnej wartości napięcia wymagane są dwie transakcje SPI,

Listing 4. Konfiguracja SPI

```
void PmodALS_Config(void)
{
    // Configure the SPI connected to the Pmod module. Only the MISO line is required.
    pmodAlsSpi.Instance = SPI1;
    pmodAlsSpi.Init.Mode = SPI_MODE_MASTER;
    pmodAlsSpi.Init.Direction = SPI_DIRECTION_2LINES_RXONLY;
    pmodAlsSpi.Init.DataSize = SPI_DATASIZE_16BIT;
    pmodAlsSpi.Init.CLKPolarity = SPI_POLARITY_HIGH;
    pmodAlsSpi.Init.CLKPhase = SPI_PHASE_1EDGE;
    pmodAlsSpi.Init.NSS = SPI_NSS_SOFT;
    pmodAlsSpi.Init.BaudRatePrescaler = SPI_BAUDRATEPRESCALER_64;
    pmodAlsSpi.Init.FirstBit = SPI_FIRSTBIT_MSB;
    pmodAlsSpi.Init.TTMode = SPI_TTMODE_DISABLE;
    pmodAlsSpi.Init.CRCCalculation = SPI_CRCCALCULATION_DISABLE;
    pmodAlsSpi.Init.NSSPMode = SPI_NSS_PULSE_DISABLE;
    HAL_SPI_Init(&pmodAlsSpi);
}
```

Listing 5. Konfiguracja zegarów peryferiów i linii GPIO

```
void HAL_SPI_MspInit(SPI_HandleTypeDef *hspi)
{
    // Initialize GPIO used by the SPI1 peripheral. The CS is controlled by the software (PB0 pin).
    __HAL_RCC_SPI1_CLK_ENABLE();
    __HAL_RCC_GPIOA_CLK_ENABLE();
    __HAL_RCC_GPIOB_CLK_ENABLE();
    __HAL_RCC_GPIOE_CLK_ENABLE();

    GPIO_InitTypeDef GPIO_InitStruct;
    GPIO_InitStruct.Mode = GPIO_MODE_AF_PP;
    GPIO_InitStruct.Pull = GPIO_PULLDOWN;
    GPIO_InitStruct.Speed = GPIO_SPEED_FREQ_VERY_HIGH;
    GPIO_InitStruct.Alternate = GPIO_AF5_SPI1;
    GPIO_InitStruct.Pin = GPIO_PIN_1;
    HAL_GPIO_Init(GPIOA, &GPIO_InitStruct);
    GPIO_InitStruct.Pin = GPIO_PIN_14;
    HAL_GPIO_Init(GPIOE, &GPIO_InitStruct);
    GPIO_InitStruct.Mode = GPIO_MODE_OUTPUT_PP;
    GPIO_InitStruct.Pull = GPIO_PULLDOWN;
    GPIO_InitStruct.Pin = GPIO_PIN_0;
    HAL_GPIO_Init(GPIOB, &GPIO_InitStruct);
    HAL_GPIO_WritePin(GPIOB, GPIO_PIN_0, GPIO_PIN_SET);
}
```

Listing 6. Fragment funkcji PmodLED_SetLed

```
uint8_t PmodALS_GetValue(void)
{
    uint16_t value = 0;

    HAL_GPIO_WritePin(GPIOB, GPIO_PIN_0, GPIO_PIN_RESET);
    HAL_SPI_Receive(&pmodAlsSpi, (uint8_t*)&value, 1, 100);
    HAL_GPIO_WritePin(GPIOB, GPIO_PIN_0, GPIO_PIN_SET);
    // The data obtained from the ADC is 16 bit, but the light
    level value is only 8 bit.
    // It is shifted left by 4 bits.
    return (value >> 4);
}
```

między którymi musi upłynąć czas potrzebny do wykonania kolejnej konwersji (350 ns od trzynastego narastającego i 50 ns od szesnastego opadającego zbocza zegara).

Moduł PmodALS posiada złącze Pmod SPI typu 2 – jego opis znajduje się w tabeli 10. W nawiasach podano piny mikrokontrolera podłączone do poszczególnych sygnałów złącza (linia MISO nie jest używana).

Obsługa modułu PmodALS w przykładzie dla mikrokontrolera STM32L496ZG i zestawu KAmLeon znajduje się w pliku *src/PmodALS.c*. Konfiguracja SPI wywoływana jest za pomocą funkcji *PmodALS_Config*, przedstawionej na listingu 4. Funkcja ta konfiguruje SPI1 w trybie tylko do odczytu (linia MISO) dla danych 16-bitowych. Funkcja biblioteczna *HAL_SPI_Init* wywołuje z kolei funkcję *HAL_SPI_MspInit*, gdzie konfigurowane są zegary peryferiów i linii GPIO. Funkcja ta pokazana została na listingu 5. Linie danych (MISO) i zegara SPI (SCK) są obsługiwane sprzętowo, natomiast linia CS jest sterowana programowo. Przetwornik ADC081S021 pracuje cały czas w trybie *Normal*, a odczyt danych zrealizowany jest jako zwykła transakcja SPI zaimplementowana w funkcji *PmodALS_GetValue* (listing 6). Dzięki temu sygnał CS jest zmieniany na stan wysoki po zakończeniu odczytu danych i przetwornik nie przechodzi do stanu *Shutdown*. Odczytana 16-bitowa wartość jest przesuwana w prawo o 4 bity, żeby otrzymać poziom natężenia światła z zakresu od 0 do 255.

W przykładzie dodatkowo konfigurowany jest Timer4 w trybie PWM, którego wyjście podłączone jest do pinu PD12, który z kolei steruje niebieską diodą LED-RGB (w zestawie KAmLeon). Wypełnienie sygnału PWM jest zmieniane proporcjonalnie do wartości odczytanej przez przetwornik. Wartość ta jest także wypisywana na port szeregowy LPUART1 podłączony do programatora ST-Link i widoczny po podłączeniu do komputera jako wirtualny port szeregowy. Obsługa PWM i portu szeregowego jest zaimplementowana w plikach *src/pwm.c* i *src/serial.c*.

Krzysztof Chojnowski